

PHẬT GIÁO VỚI CÔNG TÁC TỪ THIỆN XÃ HỘI

Trải qua chặng đường 38 năm từ ngày thành lập đến nay, với phương châm: “Đạo pháp - Dân tộc”, ngài sáng tinh thần hộ quốc an dân, với triết lý vì con người và muốn mang lại cho con người cuộc sống hạnh phúc, an lạc; Phật giáo Việt Nam (PGVN) đã luôn đồng hành cùng dân tộc, vận động tăng, ni, phật tử cả nước sống trong chính tín để ánh sáng giác ngộ của phật pháp đi vào đời sống thực tiễn, tích cực triển khai các hoạt động cứu khổ độ sinh, đảm bảo an sinh xã hội (ASXH), đóng góp thiết thực vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, tạo nên nét đẹp văn hóa, nghĩa tình của dân tộc Việt Nam.

Những năm qua, đảm bảo ASXH luôn được coi là một trong những công tác trọng tâm của Giáo hội Phật giáo Việt Nam (GHPGVN), phản ánh rõ nét chức năng xã hội của Phật giáo, qua đó, truyền bá thông điệp từ bi, nhân ái của đạo Phật vào đời sống xã hội. Với mục tiêu đó, trong những năm qua, GHPGVN đã vận động ngày càng nhiều tăng, ni, phật tử, các nhà hảo tâm, người dân trong nước và kiều bào ta ở nước ngoài đóng góp, ủng hộ cả vật chất, tinh thần vào các phong trào xóa đói giảm nghèo, đảm bảo ASXH, hướng về cội nguồn. Điển hình như trong hoạt động phật sự nhiệm kỳ VI (2007- 2012), Phật giáo cả nước đã quyên góp cho công tác đảm bảo ASXH trị giá hơn 2.879 tỷ đồng, trong đó BTS PG Tp.Hồ Chí Minh đóng góp trên 786 tỷ đồng(1). Năm 2015, GHPGVN các cấp và tăng, ni, phật tử trong cả nước tiếp tục chung tay thực hiện các hoạt động nhân đạo từ thiện, xóa đói, giảm nghèo, bảo vệ môi trường sinh thái, góp phần xây dựng nếp sống văn hóa trên địa bàn dân cư... Qua đó, đã huy động sự đóng góp của toàn xã hội trị giá trên 1.164 tỷ đồng cho công tác này, riêng Phật giáo Tp.HCM đã đóng góp trên 406 tỷ đồng(2). Năm 2016, GHPGVN tiếp tục nỗ lực vận động đóng góp vào công tác xóa đói, giảm nghèo, chữa bệnh, cứu giúp người bệnh có hoàn cảnh khó khăn, tạo công ăn việc làm cho người có hoàn cảnh đặc biệt; cứu trợ và giúp đỡ bà con ngư dân ở 4 tỉnh miền Trung bị ảnh hưởng sự cố môi trường do công ty Formosa gây ra được ổn định cuộc sống, tiếp tục ra khơi bám biển; đồng thời vận động tăng, ni, phật tử và toàn xã hội đóng góp tiền, hàng, vật phẩm trị giá hàng chục tỷ đồng để giúp đỡ đồng bào vùng bão lũ tại các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị... góp phần khắc phục thiệt hại, sớm ổn định cuộc sống. Ước tính tổng số tiền và hiện vật quyên góp dành cho công tác từ thiện, nhân đạo và đảm bảo ASXH năm 2016 là hơn 1.330 tỷ đồng, riêng BTS PG Tp.Hồ Chí Minh đóng góp trên 433 tỷ đồng, có GHPG nhiều tỉnh đóng góp trên 50 tỷ đồng như: Kiên Giang, Sóc Trăng, Đồng Nai,

Long An, Bà Rịa - Vũng Tàu(3)... Năm 2018, tổng số tiền từ thiện xã hội của GHPGVN là hơn 2.200 tỷ đồng. Riêng Tp.Hồ Chí Minh đóng góp trên 700 tỷ đồng, Kiên Giang, Sóc Trăng trên 80 tỷ đồng; Đồng Nai, Bến Tre, Long An trên 70 tỷ đồng; Bà Rịa - Vũng Tàu trên 60 tỷ đồng; Trà Vinh 50 tỷ; Bình Thuận, Đắk Lắk trên 40 tỷ (4)

Cùng với sự đóng góp, ủng hộ về kinh phí, vật chất, các hoạt động chăm sóc sức khỏe người dân cũng được GHPGVN quan tâm, góp phần chia sẻ với nhân dân những khó khăn trong lĩnh vực y tế mà Nhà nước chưa thể đáp ứng kịp thời. Với hệ thống gần 200 cơ sở Tuệ Tĩnh đường, 655 phòng chẩn trị Y học Dân tộc, 01 phòng khám Đa khoa và hàng trăm phòng thuốc Nam, châm cứu đang hoạt động có hiệu quả tại các địa phương Tp.Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đà Nẵng, Cần Thơ... đã khám và phát thuốc Đông Tây y, châm cứu, bấm huyệt cho hàng trăm ngàn lượt bệnh nhân với kinh phí hàng năm lên đến hàng trăm tỷ đồng. Ngoài ra, hàng năm Giáo hội còn mở các lớp đào tạo cán bộ y tế sơ cấp, lớp đào tạo Đông y sĩ để phục vụ yêu cầu khám, chữa bệnh của người dân; ấn hành các tập Kỷ yếu về y học... phục vụ chăm sóc, điều trị bệnh cho người dân nghèo ở những vùng hẻo lánh, xa xôi. Được sự hỗ trợ của tổ chức Unicef, thông qua chủ đề “Sáng kiến của lãnh đạo Phật giáo về tuyên truyền phòng chống HIV/AIDS”, nhiều tỉnh/thành hội Phật giáo đã thành lập các trung tâm tư vấn, chăm sóc sức khỏe cho hàng trăm đối tượng nhiễm HIV/AIDS. Riêng tại tỉnh Thừa Thiên Huế, Ban Trị sự tỉnh thường xuyên tổ chức các lớp dạy châm cứu, dưỡng sinh cho nhân viên y tế chăm sóc bệnh nhân HIV tại chùa Hải Đức... Đây là một hoạt động mang ý nghĩa xã hội rất lớn, góp phần cứu rỗi những con người lầm lạc và giúp xóa đi sự kỳ thị, mặc cảm xã hội đối với các bệnh nhân, đồng thời hạn chế sự lây lan của căn bệnh thế kỷ này. Ngoài ra, hàng năm, GHPGVN còn hỗ trợ bữa ăn cho bệnh nhân nghèo tại các bệnh viện lớn trong cả nước, điển hình như: Bệnh viện Bà Rịa và Bệnh viện Lê Lợi (Tp.Vũng Tàu); Bệnh viện K (Hà Nội), Bệnh viện An Bình (Tp.Hồ Chí Minh), Bệnh viện Đa khoa tỉnh và Bệnh viện Y học Cổ truyền Bình Phước... với tổng trị giá hàng trăm tỷ đồng. Đặc biệt, với mô hình “Nồi cháo tình thương” của Phật giáo nhiều tỉnh, thành phố đã thể hiện tình cảm sâu nặng của Giáo hội với đông đảo người dân, phật tử nghèo trong cả nước, điển hình như “Nồi cháo tình thương” tại Bệnh viện Da Liễu, Bệnh viện Đa Khoa (Đà Nẵng), Bệnh viện Nhi Đồng 1 (Tp.HCM), Bệnh viện Nhi Thanh Hóa... hàng năm đã hỗ trợ cuộc sống hàng ngàn lượt bệnh nhân nghèo cùng người nhà đang điều trị tại đây.

Bên cạnh hoạt động từ thiện nhân đạo trên lĩnh vực y tế, GHPGVN còn chú trọng công tác nuôi dạy trẻ mồ côi và chăm sóc, nuôi dưỡng người già neo đơn trong cả nước. Hệ thống trường nuôi dạy trẻ mồ côi, các lớp học tình thương, các trung tâm nuôi dưỡng người già không nơi nương tựa, có hoàn cảnh khó khăn... thuộc GHPGVN đều đang hoạt động ổn định, hiệu quả đã nuôi dưỡng gần 3000 trẻ em mồ côi, cơ nhỡ và khuyết tật; chăm sóc hơn 1500 cụ già neo đơn(5). Tính đến năm 2018, GHPGVN đã mở gần 2000 lớp học tình thương nuôi dạy trẻ mồ côi, lang thang, không nơi nương tựa và trẻ khuyết tật; hàng trăm cơ sở nuôi dạy trẻ mẫu giáo bán trú miễn phí với trên 20.000 em theo học; hàng chục cơ sở dưỡng lão nuôi dưỡng, chăm sóc hàng ngàn cụ già neo đơn. Bên cạnh đó, đã có hàng trăm chùa ở nhiều địa phương đã trở thành các trường mầm non, trường nuôi dạy trẻ em lang thang, bất hạnh, góp phần giảm bớt gánh nặng cho xã hội, điển hình như: Chùa Long Hoa (quận 7), chùa Diệu Giác (quận 2), chùa Kỳ Quang 2 (quận Gò Vấp) ở Tp.Hồ Chí Minh; Chùa Quang Châu (Hòa Vang, Đà Nẵng); chùa Bảo Quang (Tp.Hải Phòng); chùa Quang Minh (Tp.Đà Nẵng)...

Nhằm góp phần tạo công ăn việc làm, cải thiện cuộc sống cho những người lang thang, cơ nhỡ, người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, con em gia đình lao động nghèo, người có công, gia đình thương, bệnh binh... GHPGVN đã tổ chức nhiều trường dạy nghề ở nhiều địa phương trong cả nước đào tạo các chuyên ngành: May, điện gia dụng, tin học, sửa chữa xe... miễn phí

cho số đối tượng này. Hàng năm đã đào tạo hàng ngàn học viên ra trường giới thiệu cho các trung tâm giới thiệu việc làm; điển hình như 02 chùa Tây Linh do Ni sư Thích Nữ Như Minh trụ trì và chùa Long Thọ (Thừa Thiên Huế) do Ni sư Thích Nữ Minh Tánh trụ trì hàng năm tổ chức 02 khoá học đào tạo nghề thêu, đan, may, vi tính văn phòng... Kể từ khi thành lập đến nay, hai cơ sở này đã đào tạo hơn 1.000 học viên giới thiệu vào làm việc tại các công ty. Hay là chùa Kỳ Quang II, Tp.HCM do sư thầy Thích Thiện Chiếu trụ trì hàng năm đã hướng nghiệp, dạy nghề cho hàng trăm học viên ra trường có công ăn việc làm ổn định; Sư thầy Thích Nhuận Tâm (chùa Lá, Tp.Hồ Chí Minh) mở nhiều lớp học dạy tiếng Anh, tiếng Nhật, tiếng Hoa miễn phí cho hàng trăm thanh thiếu niên nghèo...

38 năm qua, Giáo hội đã quyên góp và phụng dưỡng suốt đời hàng nghìn Bà Mẹ Việt Nam Anh hùng, xây dựng hàng nghìn ngôi nhà tình nghĩa, tình thương; hàng nghìn tỷ đồng được quyên góp để góp phần chia sẻ và làm dịu bớt mất mát của những gia đình có người thân là thương binh, liệt sĩ, người có công với cách mạng. Với truyền thống “Uống nước nhớ nguồn”, biết ơn những người hy sinh vì dân tộc, vì đất nước, hàng năm, GHPGVN đã tổ chức nhiều Đại trai đàn cầu siêu cho liệt sĩ ở nhiều nghĩa trang trong cả nước như: Côn Đảo, Phú Quốc, Trường Sơn, Quảng Trị, Điện Biên, Hà Giang, Cao Bằng... Bên cạnh các hoạt động trên, những năm qua, GHPGVN còn vận động tín đồ, chức sắc và nhân dân tích cực hưởng ứng quyên góp, hỗ trợ các công tác phúc lợi xã hội khác như ủng hộ kinh phí xây dựng “Nhà Đại đoàn kết các dân tộc Việt Nam” trên quần đảo Trường Sa, ủng hộ quỹ đền ơn đáp nghĩa, quỹ vì người nghèo, quỹ khuyến học, xây nhà tình thương, nhà dưỡng lão và tham gia các hoạt động nhân đạo như mổ mắt miễn phí cho các bệnh nhân nghèo bị đục thủy tinh thể, tham gia dự án “Ngân hàng bò” giúp đỡ đồng bào các tỉnh phía Bắc, tham gia chương trình “Tiếp sức mùa thi” giúp đỡ các thí sinh tham dự kỳ thi ĐH- CĐ hàng năm, hiến máu nhân đạo...

Có thể khẳng định, phát huy tinh thần “Phụng đạo, yêu nước”, GHPGVN các cấp cùng tăng, ni,

phật tử cả nước đã tích cực hưởng ứng và tham gia các phong trào ích nước lợi dân, bảo vệ môi trường sinh thái, ứng phó biến đổi khí hậu, hoạt động từ thiện xã hội, xóa đói, giảm nghèo, đảm bảo ASXH, phát huy truyền thống đoàn kết, hòa hợp, tích cực tham gia vào phòng trào toàn dân, bảo vệ Tổ quốc; góp phần xây dựng xã hội Việt Nam văn minh, tiến bộ, giàu mạnh. Nhà nước đã tặng thưởng các phần thưởng cao quý cho những tăng, ni, phật tử tiêu biểu như: Sư cô Thích Nữ Liên Thanh (chùa Long Bửu, Tp.HCM), Sư thầy Thích Thanh Sơn (chùa Vạn Thọ, Tp.HCM) đã khám chữa bệnh cho hàng ngàn người nghèo; Sư thầy Thích Thanh Huân (chùa Pháp Vân, Hà Nội) nhận nuôi và chữa những bệnh nhân nhiễm HIV; sư thầy Thích Thiện Chiếu (chùa Kỳ Quang 2, Tp.Hồ Chí Minh) nuôi dạy hàng trăm trẻ em mồ côi, chất độc da cam, cấp thuốc miễn phí cho hàng ngàn lượt bệnh nhân nghèo; Sư thầy Thích Nhuận Tâm (chùa Lá, Tp.Hồ Chí Minh) dạy ngoại ngữ cho thanh, thiếu niên nghèo... thực sự là những điển hình trong công tác từ thiện, đảm bảo ASXH, đảm bảo quyền của người dân có hoàn cảnh đặc biệt ở nước ta. Đặc biệt, với những đóng góp to lớn của Giáo hội vào công tác từ thiện, nhân đạo, đảm bảo ASXH 38 năm qua; GHPGVN đã vinh dự 2 lần được tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh, phần thưởng cao quý nhất của Đảng, Nhà nước ta cùng với nhiều danh hiệu cao quý khác. Tại Đại lễ kỷ niệm 35 năm thành lập GHPGVN vừa qua, GHPGVN cũng đã vinh dự đón nhận Huân chương Lao động hạng nhất của Đảng và Nhà nước vì "Đã có thành tích xuất sắc trong phong trào phụng sự đạo pháp và dân tộc, góp phần vào sự nghiệp xây dựng Chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc" do Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam trao tặng.

Với tinh thần từ bi, yêu tự do, hòa bình, Giáo hội đã, đang đi đầu trong khối đoàn kết tôn giáo, dân tộc; giữ gìn, phát huy, bồi đắp truyền thống đoàn kết yêu nước của Phật giáo luôn được tỏa sáng, đồng hành cùng dân tộc; tích cực vận động tăng, ni, phật tử và nhân dân phát huy tinh thần "Phụng đạo yêu nước", "Hộ quốc an dân", tích cực tham gia các phong trào ích nước lợi dân, bảo đảm ASXH, bảo vệ chủ quyền quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ, nỗ lực góp phần xây dựng, phát triển Tổ quốc Việt Nam. Chặng đường hơn 38 năm hình thành, phát triển đã thể hiện vai trò của GHPGVN trong công cuộc xây dựng, phát triển đất nước, sáng rõ truyền thống yêu nước, yêu dân tộc; GHPGVN khẳng định tiếp tục thực hiện thắng lợi chương trình phật sự mà Đại hội Đại biểu Phật giáo Toàn quốc lần thứ VIII đã đề ra; đưa Giáo hội ngày càng vững tiến trên con đường "Hoàng dương chính pháp, lợi lạc quần sinh", góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, vì mục tiêu: "Dân giàu, nước mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh".

>> Đọc thêm bài: [20 điều hiểu lầm, không đúng về đạo Phật](#)

Tác giả: **Đức Quỳnh**

Tạp chí Nghiên cứu Phật học - Số tháng 7/2019

CHÚ THÍCH:

1. TW GHPGVN, Báo cáo Tổng kết công tác phật sự của GHPGVN nhiệm kỳ VI (2007-2012);
2. Giáo hội Phật giáo: Năm 2015 làm từ thiện xã hội trên 1.164 tỷ đồng, Báo VOV online số ra ngày 13/01/2016;

3. TW GHPGVN, Báo cáo Tổng kết công tác phật sự của GHPGVN năm 2016;
4. Đan Khánh, Phật giáo Việt Nam với các hoạt động nhân đạo, từ thiện, Báo Nhân Dân điện tử số ra ngày 07/11/2016
5. TW GHPGVN, Báo cáo Tổng kết công tác phật sự 35 năm thành lập của GHPGVN do TT.Thích Đức Thiện, Tổng Thư ký HĐTS trình bày tại Đại lễ kỷ niệm 35 năm thành lập GHPGVN